

OPŁONAĆ (12) *vb pf*

Oba o jasne.

inf opłonać (4). *♦ fut 3 sg* opłonie (7). *♦ praet 3 sg m* opłonał (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

Ochłonać, uspokoić się, przyjść do siebie, opamiętać się; przeni; defervescere Mącz, Calep, Cn; decedere Mącz, Cn; deferbere, efervescere, refervere Mącz; transire Vulg; deflagere Cn (12) : Deferbeo, Przeftawam kipieć Et Metaphorice, Opłonać/ Przeftać fie gniewać. Mącz 121a; Remissius et placatius ferre, Nieták fie bárzo gniewać/ Opłonać nieyáko. Mącz 302b, 121a; Niechay włęgę w pewný twych fkrzydeł załlonie/ Aż byftra zápálczywość/ y niechęć opłonie. KochPs 83; Calep 295a; Rácz mię też zákryć w przebićiu ran twoich od oblicza gniewu twego/ áż opłonie zápálczywość twoiá. LatHar 298; [nigdy fie gniewu iego niefprzećiwiał/ áni vczynkiem/ áni fłowem: ale gdy opłonał/ á gniew go minął/ dopiero mu fie fprawowála: vkázuiąc/ ifz do gniewu przyczyny nie miał. SkarŻyw 1585 400 (Linde)].

W charakterystycznych połączeniach: opłonie niechęć, zapalczliwość (2).

Frazy: »gniew opłonie« = decedit a. defervescit ira, deflagrant irae, remittit se furor, resident irae Cn (4): Tibi çenseo latendum tantisper ibidem dum effervescit haec ira, Radzec ábyś tám ták długo czekał aż ten gniew opłonie. Mącz 440d, 44a, [380]c; odehydzie brzytkość y gniew ćię opłonie KlonWor 74.

»zapalenie krwi opłonie« = wzburzenie, gniew minie (1): A ták wfzytkie rády y fpráwy/ máią być odłożone do tąd/ áż ono zápalenie krwi opłonie [dum et sanguinis ebulitio deferveat]/ á dymy we wnętrzne vcichną/ ábo znikną ModrzBaz 7v.

Szeregi:»opłonać a dać się ubłagać« (1): Ięzyk momotliwy á który fie zaiąka, próftego człowieka vkazuie fmiálego nyepowolne⁸⁰ gniewnego richło, ale zafię hnet opłonie á da fie łączno vbłagać GlabGad O3.

»opłonać a przestać« (1): Decedet haec ira, Opłonie á przeftanie ten gniew. Mącz 44a.

»uspokoić się, opłonać« (1): Cum irae resedissent, Gdy fie gniew wfpokoyił/ gdy gniew opłonał. Mącz [380]c.

Formacje współrdzenne cf PŁONAĆ.

Cf OPŁONIENIE, OPŁONIONY